

A Szociális Szakmai Szövetség Etikai Kollégiumának

ÁLLÁSFOGLALÁSA

a professzionális szociális szakmai munkáról és kommunikációjáról

A Szociális Szakmai Szövetség Etikai Kollégiuma az elmúlt években több olyan esetet vizsgált, amelyekben a szakmai gyakorlatok és a szakmai kommunikáció kifogásolható volt. Ezekben az esetekben a szakemberek, a szakmai vezetők, szervezeti képviselők a szakma alapértékeit figyelmen kívül hagyták, a Szociális Munkások Etikai Kódexének iránymutatásait alkalmanként megsértették. Magatartásukkal, kommunikációs stílusukkal, szakmai párbeszédükkel, nyilvános szereplésükkel, illetve a virtuális térben zajló véleménynyilvánításukkal a szakma alapértékeinek erodálódásához járultak hozzá. Mindezeknek oka lehet környezetünk állapotának jelentős változása, a társadalmi kapcsolatok alakulása, az individualizálódás erősödése, a szolidaritás, az erkölcsi normák devalválódása, valamint szociális szakmák társadalmi megbecsültségének leértékelése.

A Szociális Szakmai Szövetség Etikai Kollégiuma alapelveként feltételezi, hogy a szociális szakma irányítói, döntéshozói az általános etikai alapelvek mellett szem előtt tartják a szociális szakmák etikai normáit, etikai értékeit. Egyértelműen demoralizáló, ha a szociális szakmák döntéshozói, vezetői, irányítói maguk nem képviselik minden alkalommal az általános etikai elveket, a Szociális Munka Etikai Kódexének elvárásait, a szakmai normák mellett az ENSZ Emberi Jogok Nyilatkozatát, az Európai Unió Alapjogi Chartáját, az ENSZ Gyermekek Jogairól szóló Egyezményét és más elfogadott, az emberi méltóságot magába foglaló egyezményeket. Ezek figyelmen kívül hagyása szakmai hitelességünket kérdőjelezi meg.

Az Etikai Kollégium törekszik arra, hogy párbeszédet kezdeményezzen, folytasson a szakmával, hogy a Kódexről és annak értékeiről folyamatosan hírt adjon, ahogy a Kódex rendszeres felülvizsgálatai is ezt célozzák. A Kollégium fontosnak tartja folyamatosan erősíteni a szociális munka szakmai értékeit, ezért ismételten felhívja a szociális területen dolgozók, valamint a szakmai és egyéb érdekvédelmi szervezetek képviselői - és nem kevésbé a döntéshozók - figyelmét arra, hogy a professzionális működés biztosítása érdekében tartsák és tartassák be a Szociális Munka Etikai Kódexében rögzített, szakmai magatartásra és kommunikációra vonatkozó szabályokat minden fórumon és minden érintett szereplő vonatkozásában.

A szociális munka globális definíciója értelmében „a szociális munka olyan gyakorlat alapú szakma és tudományág, amely elősegíti a társadalmi változást és fejlődést, a társadalmi összetartozást, valamint az emberek hatalommal való felruházását és felszabadítását. A társadalmi igazságosság, az emberi jogok, a közös felelősségvállalás és a különbözőségek tiszteletének elvei központi helyet foglalnak el a szociális munkában. A humán- és társadalomtudományok elméleteivel, valamint a helyi tudásokkal

felvértetve a szociális munka embereket és rendszereket aktivizál, hogy választ adjon az élet kihívásaira és előmozdítsa a jóllétet.” (IFSW és IASSW, 2014)

A Kollégium úgy véli, hogy a globális definícióban nevesített célokat és értékeket figyelembe véve szabad és lehet csak magas színvonalú munkát elvárni, végezni, a kliensek érdekeit képviselni, hozzájárulni a társadalmi kirekesztés, megbélyegzés vagy megalázás csökkentéséhez, és ez által elősegíteni a munkahelyi közösségek és a befogadó társadalom erősödését. A kirekesztés, diszkrimináció és előítéletesség nélküli, szakmai tisztességgel végzett, a kliens érdekeit szem előtt tartó munka érvényesítésében kiemelt szerep jut a döntéshozóknak, a fenntartóknak, a munkahelyi vezetőknak, valamint a különböző, nyilvános szereplést vállaló szervezetek képviselőinek, delegáltjainak. A Kollégium állásfoglalása szerint - a közös felelősségvállalás jegyében - minden szakembertől és szervezettől elvárható, hogy a nemzetközi egyezményeknek, a szociális munka etikai elvárásainak, szellemiségének megfelelően, és kiemelten a Szociális munka Etikai Kódexe alábbi pontjainak figyelembevételével végezze munkáját:

1.4.; 1.5.; 1.10.; 1.13.; 2.3.; 2.8.; 3.5.; 3.11.; 3.15.; 5.1.; 5.2.; 5.7.; 7.4.;7.7.; 7.11.;

A Kollégium szakmai állásfoglalása értelmében a virtuális térben (Facebook, szociális levelező lista és egyéb portálok) folytatott párbeszéd, szakmai diskurzus nem a legalkalmasabb formája a szakmai kérdések megvitatásának, a szakmai dilemmák feloldásának, valamint a szakmai érdekek széles körű érvényesítésének. Ugyanakkor elvárás, hogy e fórumokon zajló véleménynyilvánítás is az Etikai Kódexben foglaltaknak megfelelő, kulturált, személyeskedéstől mentes legyen. Álláspontunk szerint a szociális munkásnak a virtuális térben is példát kell mutatnia azáltal, hogy egyrészt elhatárolódik az ott elharapódzott kulturálatlan, másokat semmibe vevő, megalázó kijelentésektől, másrészt maga is tartózkodik ezektől.

A Szociális Szakmai Szövetség tagszervezetei elfogadják és magukra nézve kötelezőnek tartják a Szociális Munka Etikai Kódexét. A Kódex tartalmaz információt arról, hogy az etikai visszaélések áldozatai (legyenek akár szociális szakemberek, akár a szolgáltatások igénybe vevői) miképp tudnak segítséget kapni a Kollégiumtól.

Amennyiben a szociális munkát végző vagy a szolgáltatást igénybe vevő állásfoglalást kér az Etikai Kollégiumtól, az ügyét a rendelkezésre álló információk alapján, minden esetben tárgyilagosan, kizárólag szakmaetikai szempontból vizsgáljuk meg, majd állásfoglalást készítünk, melyet írásban megküldünk.

Budapest, 2025. december 18-án.

**a Szociális Szakmai Szövetség
Etikai Kollégiuma**